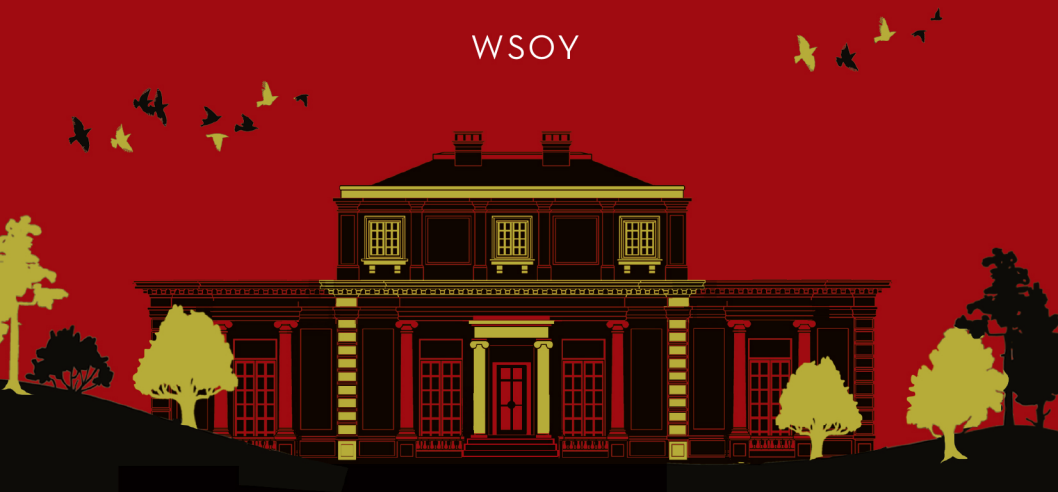

Agatha Christie

UUSI **HERCULE POIROT** -MYSTEERI

**KUOLEMA
OSTAA
PAIKKA -
LIPUN**

WSOY

SOPHIE HANNAH

Agatha Christie

UUSI HERCULE POIROT -MYSTEERI

KUOLEMA OSTAA
PAIKKALIPUN

KIRJOITTANUT

SOPHIE HANNAH

SUOMENTANUT TERHI VARTIA

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

William Shakespearen *Romeo ja Julia* -näytelmän
sitaatti Paavo Cajanderin suomennoksesta.

Englanninkielinen alkuteos
The Killings at Kingfisher Hill

Copyright © 2020 Agatha Christie Limited
All rights reserved.

AGATHA CHRISTIE, POIROT and the Agatha Christie Signature
are registered trademarks of Agatha Christie Limited in the UK and elsewhere.

All rights reserved.

www.agathachristie.com

Sophie Hannah asserts the moral right to be identified as the author of this work.

Suomenkielinen laitos © Agatha Christie Limited 2021

ISBN 978-951-0-44073-5

Painettu EU:ssa

*Omistettu Jenille sen kunniaksi,
että hänestäkin sukeutui Agatha Christien suuri ihailija.*

Sisällys

1. Millerien gaalailta.....	9
2. Vaarallinen istuin	27
3. Richard Devonportin kirje.....	41
4. Puuttuva matkustajaluettelo	53
5. Epämääräinen tunnustus	66
6. Devonportien perhe	81
7. Tunnustuksia illalliseksi	98
8. Aikajärjestys.....	117
9. Aivovoimistelua	136
10 Helen Acton.....	152
11 Ruumis Pikkuavaimessa	171
12. Piinaavia pikkuasioita	188
13. Hester-täti.....	206
14. Poirot laatii tehtäväluettelon	226
15. Uusi tunnustus	245
16. Pieni avain, painava ovi.....	267
Loppusanat – Kolme viikkoa myöhemmin ..	288

1. LUKU

Millerien gaalailta

Tämän tarinan alkaessa ei suinkaan ollut ilta, vaan kello oli kymmentä vaille kaksi iltapäivällä 22. päivänä helmikuuta vuonna 1931. Silloin saivat alkunsa merkilliset tapahtumat, kun monsieur Hercule Poirot ja hänen ystävänsä komisario Edward Catchpool, tämän tarinan kertoja, olivat kokoontuneet kolmenkymmenen muun henkilön kanssa epämääräiseksi ryhmäksi – kaikki hieman erillään toisistaan mutta riittävän lähellä muodostaakseen oman joukkonsa – Lontoon Victoria-aseman eteen.

Ryhmämme koostui miehistä ja naisista sekä yhdestä lapsesta (joka oli äitinsä käsivarsilla käärittynä erehdyttävästi muumiota muistuttavaan kapaloon). Olimme lähdössä matkalle, joka minusta tuntui perin oudolta ja hämmentävältä jo ennen kuin edes tiesin, miten tavaton siitä tulisikaan.

Vierellämme oli linja-auto, jonka oli määrä kuljettaa meidät kuuluisaan Kingfisher Hillin kartanoon Surreyn luonnonkauniille maaseudulle Lontoon eteläpuolelle. Kaikki olivat paikalla hyvissä ajoin ennen linja-auton aikataulun mukaista lähtöaikaa, mutta ketään ei vielä ollut päästetty sisään. Sen sijaan saimme hytistä koleassa helmikuuisessa säässä, tömistellä jalkojamme ja puhallella hansikkain verhottuihin käsiimme, jotta emme vallan paleltuisi.

Ei siis ollut ilta vaan sellainen talvipäivä, joka ei valkene laisinkaan vaan pysyy hämäränä pimeän tuloon saakka.

Linja-autossa oli kolmekymmentä istumapaikkaa, ja meitä matkustajia oli kaikkiaan kolmekymmentäkaksi: kuljettaja, kapaloitu vauva tukevasti äitinsä kainalossa sekä me muut, jotka istuisimme molemmin puolin keskikäytävää, joukossamme myös linja-autoyhtiön edustaja.

Siinä Poirotin vierellä värjötellesäni mieleeni juolahti, että minulla taisi olla enemmän yhteistä kapaloidun vauvan kuin kenenkään muun matkalaisen kanssa. Kolmenkymmenen kahden henkilön joukosta kolmekymmentä tiesi, miksi menivät minne sitten menivätkin tuona kyseisenä päivänä. Poirot oli yksi niistä onnekaista. Kuljettaja tiesi niin ikään, miksi oli paikalla: ansaitakseen leipänsä, mikä tietysti on yksi parhaista syistä tehdä yli-päättään mitään.

Vauva ja minä olimme siis läsnäolijoista ainoat, joilla ei ollut harmainta aavistustakaan siitä, miksi olimme aikeissa nousta räikeän väriseksi maalattuun linja-autoon, mutta vain toinen meistä piti tätä tietämättömyyden tilaa ongelmana. Tiesin ainoastaan linja-auton määränpään: Kingfisher Hill, noin yhdeksänsataa eekkeriä kattava yksityinen kartanoalue, johon kuului golferho, kaksi tenniskenttää ja kuuluisan arkkitehdin Sir Victor Marklewin suunnittelema ja rakennuttama uima-allas, jonka vesi oli lämmintä ympäri vuoden.

Maaseutu-asunnon hankkiminen Kingfisher Hillin kartanon rauhalliselta, vehmaalta alueelta oli toki mahdollista vain kaikkein äveriäimmille, mikä ei kuitenkaan estänyt lontoolaisia puhumasta siitä loputtomiin säätyyn katsomatta. Olisin itsekin saattanut olla innokas astumaan sisään tuosta siunatusta portista ensimmäistä kertaa, ellei Poirot olisi niin päättäväisesti salannut minulta käyntimme syytä. Tällä kertaa tiesin jopa tavallista vähemmän siitä, mistä oli kysymys, mikä kiusasi minua suuresti. Olinko kenties matkalla tapaamaan tulevaa kuningartarta? Scotland Yardissa puhuttiin, että Kingfisher Hillin asukkaat olivat pääasiassa kuninkaallisia arvohenkilöitä ja aristo-

kraatteja, ja Poirotin suunnitteleamalla matkallahan kaikki oli mahdollista.

Linja-auto lähti täsmällisesti kello kahdelta, ja kun kuljettaja huudahti hyväntuulisesti »Matka alkakoon, hyvät naiset ja herrat!», sitä edeltäneet tapahtumat olivat uskoakseni kestäneet tuskin neljännestuntia. Sen vuoksi voin sanoa varmaksi, että kello oli kymmentä vaille kaksi, kun huomasin hänet: onnettoman naisen, jolla oli kuin keskeneräisiksi jääneet kasvot.

Voinikin vallan hyvin mainita teille, että alkuun aion panna tämän luvun otsikoksi »Keskeneräiset kasvot». Poirot piti tästä alkuperäisestä otsikosta ja vastusti, kun kerroin vaihtaneeni sen.

»Catchpool, sinulla on taipumusta järjenvastaiseen uppiniiskaisuuteen.» Hän katsoi minua tuimasti. »Miksi antaa tälle tärkeälle luvulle otsikko, joka vain herättää hämmennystä? Illalla ei tapahtunut mitään merkillepantavaa sinä päivänä, eikä minään muunakaan päivänä! Värjöttelimme kylmässä ja olimme jäätyä kalikoiksi keskellä kirkasta päivää saamatta minkäänlaista selitystä sille, miksi sen pahaisen ajoneuvon ovia ei voitu avata meille.» Poirot vaikenä ja rypisti otsaansa. Odotin, että hän saisi eroteltua kaksi eri harminaihetta, jotka hän oli tullut punoneeksi yhteen motkotuksensa aikana. »Silloin ei todellakaan ollut ilta.»

»Minähän sanon sen siinä...»

»Niin sanot. Mikä onkin velvollisuutesi, *n'est-ce pas?* Koska olet täysin perusteettomasti luonut tarpeen todeta *immédiatement*, että tietty olosuhde ei pätenyt. Se on epäloogista, *non?*»

Päädyin vain nyökkäämään. Olisin kuulostanut kovin tärkeilevältä, jos olisin tarjonnut vastausta, joka jo oli kieleni päällä. Poirot on epäilemättä maailman paras salapoliisi, mutta hän ei ole mikään kokenut tarinankertoja, kun kyse on kirjallisesta muodosta, ja joskus jopa hänkin voi olla väärässä. Kyseistä ilta-päivää ei millään muotoa voi kuvailla kirkkaaksi päiväksi, kuten olen jo todennut, ja ilta – ei vuorokaudenaika vaan sana itses-

sään – liittyy kaikin tavoin käsillä olevaan asiaan. Mikäli sanat »Millerien gaalailta» erään kirjan kannessa eivät olisi osuneet silmiini ennen kuin lähdimme matkaan tuona päivänä, on mahdollista, ettei kukaan koskaan olisi saanut tietää, kuka Kingfisher Hillin murhista oli vastuussa.

Mutta nyt kiiruhdan jo asioiden edelle, joten meidän on syytä palata tuohon koleaan iltapäivään. Ymmärsin hyvin, miksi meidän oli pantu odottamaan ankarassa tulessa, vaikkei Poirot sitä voinutkaan käsittää. Selityksenä oli turhamaisuus, kuten niin usein, kun kyse on meistä ihmisistä, ja tässä tapauksessa etenkin herra Alfred Bixbyn turhamaisuus. Bixby oli uunituoreen Kingfisher-linja-autoyhtiön omistaja ja halusi meidän kaikkien ihaillevan sen ajopelin kauneutta, jonka kyydissä pian istuisimme. Bixby oli liimaantunut kylkeemme kuin painovoiman vetämänä samalla hetkellä, kun Poirot ja minä olimme saapuneet paikalle. Niin onnensa kukkuloilla hän oli saadessaan kuuluisan Hercule Poirotin asiakkaakseen, että oli valmis jättämään muut matkustajat täysin huomiotta. Tosin minä en tilanteesta juuri hyötynyt, sillä seisoin niin lähellä Poirotia, että jouduin kuulemaan jok'ikisen hänelle suunnatun sanan.

»Eikös olekin mahtavannäköinen ajokki? Sinistä ja oranssia kuin kuningaskalastajassa, josta tietysti kartanokin on saanut nimensä! Niin uutuudenkiiltävä! Ja katsokaa nyt sen muotoa! Kerrassaan kaunis, sanon minä. Vai mitä mieltä olette, monsieur Poirot? Toista moista ei vastaan tule. Tämä ajokki se on uusinta uutta! Katsokaa nyt noita oviakin! Istuvat niin täydellisesti. Varsinainen muotoilun ja insinööriyön taidonnäyte. Katsokaa nyt!»

»On se hieno», totesin tietoisena siitä, että pääsisimme autoon vasta kun olisimme ihastelleet sitä riittävästi. Poirot murahti jotakin haluttomana teeskentelemään ihailua.

Bixby oli luiseva, mulkosilmäinen mies. Hän huomasi kaksi naista, jotka kävelivät kadun toisella puolella hattuun ja takkiin

sonnustautuneina, ja kiinnitti meidän huomiomme heihin julistamalla: »Nuo naiset myöhästyivät! Hohhoo! Olisi kannattanut varata paikat etukäteen. Jos haluaa matkustaa Kingfisherlinjan kyydissä, ei pidä jättää mitään sattuman varaan, sillä paikat menevät kuin kuumille kiville. Hahhaa! Pahoitteluni, rouvat!»

Naiset taatusti kuulivat hänen sanansa mutta eivät olleet kuulevinaan vaan jatkoivat määrätietoisesti matkaansa. Tuskin he edes olisivat panneet meitä merkille, ellei Bixby olisi huudellut heille. Heitä ei kiinnostanut Kingfisher sen enempää kuin yhtiön nelipyöräinen, sinioranssi ajopelikään. Bixbyn suoraan sanottuna epätoivoinen ja tyyliön käytös sai minut miettimään, mahtoiko hänen yhtiönsä olla ensinkään niin menestyvä kuin hän antoi ymmärtää.

»Kuulitkos tuota? Herra Bixby joutui juuri käännyttämään kaksi naista pois», sanoi lähelläni seisova mies matkakumppanilleen, joka totesi: »Ihan oikein, jos heitä ei kerran odotettu. Eikös hän jo sanonut, että kaikki ovat paikalla, kun oli merkinnyt meidät listaansa? En ymmärrä ihmisiä, jotka eivät suunnittele menojaan etukäteen.» Olin niin ärtyisä tuona päivänä, että minua oikein harmitti, kun Bixby oli kehnolla esityksellään onnistunut huiputtamaan ainakin kahta asiakastaan.

Nyökyttelin ja äännähtelin arvostavasti toivoakseni sopivin väliajoin, kun Bixby selitti, miten hänen yhtiönsä oli saanut alkunsa: jotakin siitä, etteivät useimmat ihmiset ole aloitteellisia eivätkä pysty kuvittelemaan sellaista, mitä ei jo ole olemassa ... jotakin siitä, että hän itsekin omisti talon Kingfisher Hillissä kiitos aiempien liiketoimiensa ja kuinka hankala sieltä oli päästä Lontooseen, vaikka maantieteellisesti välimatka oli verrattain lyhyt ... jotakin siitä, ettei hän suostunut pelkäämään vaikka kansan- ja maailmantalous olikin parhaillaan kerrassaan järkyttävällä mallilla ...

Muistan ajatelleeni: »Jos siis Alfred Bixby omistaa talon Kingfisher Hillissä, niin ei siellä pelkkiä kuninkaallisia ja aristo-

kraatteja sitten asu.» Muutamaa sekuntia myöhemmin näin tuntemattoman naisen seisovan joukkioimme liepeillä ja huomasin hänen kauhistuneen ilmeensä, missä vaiheessa kaikki muu hävisi mielestäni.

»Keskenkäisyydet kasvat», mutisin. Kukaan ei kuullut sanojani. Ääneni hukkui Alfred Bixbyn pulinaan, kun hän piinasi Poirotia luettelemalla pääministeri Ramsay MacDonaldin ja tämän »lurjuksista ja hulluuksista muodostetun venäläismielisen hallituksen» lukuisia epäkohtia.

Arvioin, että nainen oli noin kaksikymmenvuotias. Hänellä oli yllään hieno vihreä hattu ja takki, mutta takin alta näkyi leninki, joka oli niin värittömäksi haalistunut, että se oli varmasti pesty ainakin sataan kertaan. Kengätkin olivat kuluneet.

Nainen ei ollut varsinaisesti ruma, mutta hänen ihonsa näytti kalpealta ja verettömältä ja hänen kasvopiirteensä siltä kuin niiden viimeistely olisi jäänyt kesken, minkä vuoksi niistä puuttui tavanomainen visuaalinen viehäytys. Hänen huulensa olivat ohuet ja värittömät ja silmänsä kuin pimeät kuopat maanpinnassa. Kaiken kaikkiaan hänen kasvonsa näyttivät kaipaavan kiipeästy yksityiskohtia ja muotoja, jotka olisivat tuoneet kuopalle painuneet piirteet esiin.

Naisen ulkomuoto oli kuitenkin sivuseikka. Eniten minua kiehtoi ja vähän huolettikin se, että hän onnistui näyttämään sydänjuuriaan myöten pelokkaalta, tympääntyneeltä ja onnettomalta, kaikkea yhtä aikaa. Hän näytti siltä kuin olisi aivan hetki sitten joutunut kokemaan mitä kammottavimman järkytyksen. Hänen katseensa oli kohdistunut linja-autoon, jota hän tuijotti niin mielipuolisesti ja silmät ammollaan, että vaikka oranssin ja sinisen sävyt linja-auton kyljessä olisivat kuinka kauhistuttaneet häntä, se ei olisi riittänyt selitykseksi. Jollei ajopelimme olisi ollut eloton esine, olisin saattanut kuvitella, että meidän muiden huomaamatta tuo nainen olisi joutunut todistamaan sen suorittavan jonkin kerrassaan kaamean barbaarisen rikoksen.

Nainen vaikutti olevan yksin ja seisoi pienen joukkomme reumilla. Menin epäroimättä puhuttelemaan häntä.

»Anteeksi. En haluaisi tunkeilla, mutta näytätte hyvin järkyt-
tyneeltä. Voinko olla jotenkin avuksi?» Nainen näytti edelleen
niin kauhistuneelta, etten pysähtynyt hetkeksikään miettimään,
olisinko sittenkin saattanut vain kuvitella kaiken.

»Ei kiitos.» Vastaus oli hermostunut ja epämääräinen.

»Ettekö siis todellakaan tarvitse apua?»

»En. Minä... En tarvitse. Kiitos.» Nainen astui muutaman
askelen pois päin minusta.

En siis voinut auttaa häntä, kun hän niin päättäväisesti oli tor-
junut avuntarjoukseni, joten palasin Poirotin ja Alfred Bixbyn
seuraan. Tarkkailin kuitenkin naisen liikkeitä, jotka pian kiih-
tyivät selvästi. Hän alkoi kävellä pientä ympyrää ja liikutella ää-
neti huuliaan. Kauhistunut ilme ei väistynyt hänen kasvoiltaan
hetkeksikään.

Olin juuri aikeissa keskeyttää Bixbyn yksinpuhelun ja kiin-
nittää Poirotin huomion tarkkailukohteeseeni, kun vasem-
malta puoleltani kuului äänekäs, halveksuva naisääni joka sa-
noi: »Näettekö tuon nuoren naisen tuolla? Mikä kumma häntä
vaivaa? Tainnut äitinsä pudottaa hänet päälleen pikkulapsena.»

Kapaloidun vauvan äiti haukkoi henkeään ja painoi lapsensa
rintaansa vasten. »Neiti hyvä, ei ole tarpeen puhua halventavaan
sävyyn», sanoi joukkomme keskeltä vanha mies, ja sieltä täältä
kuului hyväksyvää muminaa. Ainoat, jotka eivät näyttäneet huo-
maavan tätä sananvaihtoa, olivat nainen keskeneräisine kasvoi-
neen ja Alfred Bixby, joka edelleen puhui Poirotille, vaikka tämä
oli jo hyvän aikaa sitten lakannut kuuntelemasta.

»Nainen vaikuttaa kyllä melko järkytetyneeltä», joku to-
tesi. »Kannattaisi varmaankin tarkistaa, onko hänen nimensä
matkustajaluettelossa.»

Tämä sai ihmiset ilmaisemaan havaintojaan yhteen ääneen:

»Herra Bixbyhän sanoi, että kaikki ovat jo paikalla.»

»Miksei hän sitten avaa meille ovia? Kuljettaja! Ettekös te olekin tämän linja-auton kuljettaja? Voimmeko jo nousta kyytiin?»

»Jos hänen nimensä on luettelossa, niin sitten hän ei varmaankaan voi olla mikään läheisestä mielisairaalasta karannut houkka, vaikka hänen käytöksensä siltä vaikuttaakin», sanoi äänekäs, töykeä nainen. Hänkin oli nuori, arviolta saman ikäinen kuin nainen, jolla oli keskeneräiset kasvot. Hänen äänensä oli räikeässä ristiriidassa hänen häijyjen sanojensa kanssa. Se oli häkellyttävän heleä ja naisellinen, kevyt, kirkas ja lähes helmeilvä. *Jos timantit puhuisivat, ne kuulostaisivat tuolta, ajattelin.*

»Tuo herrasmies puhui hänen kanssaan hetki sitten.» Joku vanhempi naishenkilö osoitti minua syyttävästi kädellään ja kääntyi sitten puhuttelemaan minua. »Mitä te oikein sanoitte hänelle? Tunnetteko te hänet?»

»En tunne», vastasin. »Huomasin vain, että hän näytti olevan poissa tolaltaan, ja tarjosin apua. Mitä hän ei kuulemma tarvinnut.»

»No niin, hyvä herrasväki», sanoi Alfred Bixby innokkaana siirtämään huomionsa hänen ilon ja ylpeyden aiheeseensa. »Onko koittanut aika paljastaa tämän upouuden kaunokaisen loisteliaat sisätilat? Onpa hyvinkin!»

Ihmiset ryntäsivät innokkaasti kohti linja-autoa päästäkseen lämpimään, mutta minä jäin tarkkailemaan, kun nainen kesken-eräisine kasvoineen perääntyi auton avoimilta oville kuin olisi pelännyt niiden nielevän hänet sisuksiinsa. Kuulin Poirotin äänen takaani. »Menkäämme, Catchpool. Olen saanut tarpeekseni raikkaasta englantilaisesta ulkoilmastanne tältä päivältä. Ah, *la pauvre mademoiselle*, tuota naispoloistako tarkkailit?»

»Mikä kumma häntä vaivaa, Poirot?»

»En yhtään tiedä, ystävä hyvä. Ehkäpä hänellä on jonkinlainen sielunelämän häiriö.»

»Tuskinpa», totesin. »Hän vaikutti täysin selväjärkiseltä, kun keskustelin hänen kanssaan.»

»Siinä tapauksessa hänen tilansa on sittemmin heikentynyt.»

Menin uudestaan naisen luokse ja kysyin: »Pahoitteluni, että taas tungettelen, mutta näytätte selvästikin tarvitsevan apua. Nimeni on Edward Catchpool. Työskentelen rikosetsivänä Scotland Yardissa, ja...»

»Ei!» Naisen suu vääristyi hänen lausueksaan sanan. »Ettehän te voi olla hän. Se on mahdotonta!» Nainen perääntyi ja törmäsi vauvaa kannattelevaan naiseen. Hän ei näyttänyt tiedostavan ympäristöstään mitään muuta kuin minut. Kun ensi kerran olin puhutellut häntä, hän oli ollut niin keskittynyt omiin pelkoihinsa, ettei ollut edes katsonut minua kunnolla. Nyt hän ei tuntunut muuta huomaavankaan kuin minut. »Kuka te oikein olette?» hän tivasi. »Kuka te oikeasti olette?»

Poirot ehätti avukseni. »Mademoiselle, voin vakuuttaa teille, että ystäväni puhuu totta. Komisario Catchpool ja minä matkustamme yhdessä. Minä olen monsieur Hercule Poirot.»

Poirotin sanat vaikuttivat naiseen silmin nähden. Hänen käytöksensä muuttui äkisti. Hän katseli ympärilleen. Hän näytti yhtäkkiä havaitsevan, että hänen hätäännyksensä oli herättänyt paljon huomiota muissa matkustajissa. Sitten hän kuiskasi päätään riiputtaen: »Antakaa anteeksi, herra komisario. Totta kai te olette se, joka sanotte olevanne. En käsitä mikä minuun meni.»

»Mikä teitä siis vaivaa?» kysyin suoraan.

»Ei mikään. Olen täysin kunnossa.»

»Sitä on kyllä vaikea uskoa.»

»Jos tarvitsisin apua, pyytäisin sitä, herra komisario. Älkää suotta hätäilkö minun vuokseni.»

»Hyvä on», totesin tyytymättömänä. »Nousemmeko siis kyytiin?» Viittoilin linja-auton suuntaan uteliaana näkemään, miten nainen siihen reagoisi. Hänen ailahtelevasta käytöksestään huolimatta olin vakuuttunut siitä, että hän oli täysissä ruumiin ja sielun voimissa. Häntä ei vaivannut minkäänlainen miehen sairaus. Kyse oli tunne-elämän asioista.

»Minä... te...», hän änkytti.

»Nouskaamme nyt autoon, Catchpool», ilmoitti Poirot tomerasti. »Sinä ja minä. Tämä nuori nainen haluaa selvästikin olla rauhassa.»

Sen kuultuaan nainen keskeneräisine kasvoineen näytti huomattavan helpottuneelta, ja hänen ja Poirotin ylivoimaa vastaan minun ei auttanut kuin myöntää tappioni. Olimme jo jättäneet matkalaukkumme muiden laukkujen joukkoon, ja kun nousimme autoon, nainen perääntyi. Ehkä hänen nimensä ei tosiaan ollut Alfred Bixbyn matkustajaluettelossa eikä hän ollut aikeissa matkata Kingfisher Hilliin, ei ollut missään vaiheessa ollutkaan. Mieleeni juolahti, ettei hänellä näyttänyt olevan matkatavaroitakaan, ei edes käsilaukkua. Ehkäpä hän oli liittynyt joukkoomme piiloutuakseen joltakulta. Niinpä päätin, että koska en ikinä saisi tietää totuutta, asiaa olisi turha vatvoa sen enempää.

Sisään päästyämme havaitsin, että linja-autossa oli edelleen monta tyhjää paikkaa. Siihen oli yksinkertainen selitys: kaikki eivät suinkaan olleet vielä nousseet kyytiin, niin uteliaita he olivat olleet kuulemaan mitä kyselin naiselta, jolla oli keskeneräiset kasvot. Kun tilanne nyt oli ohi, kaikki havaitsivat yhtäkkiä, miten kylmissään olivat. Taakseni linja-auton keskikäytävälle alkoi kasaantua kärsimättömiä matkajia. »Mars eteenpäin», joku mutisi.

»Niin, vauhtia nyt, Catchpool», sanoi Poirot.

Noudatin käskyä ja kävelin eteenpäin käytävällä vain joutuakseni hetken päästä pysähtymään äkisti. Olin sivusilmällä nähnyt kirjan, joka lepäsi avonaisena yhdellä linja-auton istuimista, kansipuoli ylöspäin ja kirjan nimi selvästi nähtävillä. Voisiko siinä...? Kuinka se voisi olla mahdollista...?

Takaani kuului taas kärsimättömiä huudahduksia, eikä vähiten Poirotin suusta, kun astuin taaksepäin ja pakotin siten kaikki takanani olevat niin ikään peruuttamaan, jotta näkisin kirjan kunnolla. Kyllä, olin tosiaankin nähnyt väärin. Kirjan nimi oli

Millerien gaalailta. Räpytin silmiäni ja katsoin uudestaan. Kyllä, aivan varmasti *Millerien gaalailta*. Silti minusta tuntui voimakkaasti siltä kuin olisin ensin nähnyt kaksi aivan erilaista sanaa.

»Mitä tuo hoopoo oikein touhuu?» Kuulin amerikkalaisen äänen sumasta, jonka olin saanut aikaan linja-auton keskikäytävälle. »Täällä odotellaan!»

»*Alors*, eteenpäin, Catchpool», kehotti Poirot takanani.

Jostakin ojentui naisen käsi ja nappasi kirjan istuimelta. Nopea liike herätti minut transsista ja nostin katseeni. Se töykeä nainen, jolla oli timanttinen ääni. Hän puristi kirjaa tiukasti rintaansa vasten ja mulkoili minua ikään kuin vain kirjaa katsomalla olisin tahrinut sen kelvottomaksi.

»Anteeksi, tarkoitukseni ei ollut...» minä mutisin. Nainen tuijotti minua entistä äkäisemmin. Hänen kasvonsa muistuttivat paljolti hänen ääntään. Jos jommastakummasta tai molemmista olisi vielä välittynyt ystävällisyyttä ja myötätuntoa, vaikutelma olisi ollut kerrassaan hurmaava. Yhtäkkiä hätkähdin: tämä nuori nainen hienostuneine poskipäineen, herkkine piirteineen, sinisine silmineen ja silkkisine kullanvaaleine hiuksineen oli kaikin tavoin sitä tyyppiä, josta äitini piti, ainakin ulkoisesti siis. Kaikki ne naiset, joille hän väen vängällä olisi halunnut minut naittaa, näyttivät joltisestikin tältä, mikäli raivostunutta irvistystä ei otettu lukuun.

Vasemman käden nimettömässään tuolla *Millerien gaalailan* omistajalla oli sormus: suuri rubiini. *Pahoitteluni, äiti, taisimme myöhästyä*, ajattelin itsekseni. *Tämä neiti on jo lupautunut toiselle. Toivottavasti sulho ei ole herkkähipiäistä laatua, sillä semmoinen ei tämän kanssa selviäisi.*

Käänsin katseeni ja olin juuri aikeissa edetä käytävällä, kun nainen teki jotakin kerrassaan kummallista, suorastaan pikku- maista. Hän elehti ikään kuin olisi aikonut palauttaa kirjan alkuperäiselle paikalleen mutta pysähtyi tarkoituksella kesken kaiken. Hän peteli kirjaa kädessään istuimen yläpuolella. Hänen

tarkoituksensa ei jäänyt epäselväksi, ja hän hymyili minulle pahansuovasti tietoisena siitä, että viesti oli mennyt perille. Mikä epämiellyttävä nainen! Hän ilmiselvästi nautti saadessaan vainota minua ääneti. Hänen hymynsä sanoi: »En piittaa vaikka muut näkisivät kirjan – vain te ette saa sitä nähdä.» Se oli rangaistukseni ärsyttävästä uteliaisuudestani. Mihin olin toki syylistynyt, siinä hän oli oikeassa. Olin todennäköisesti tuijottanut kirjaa hyvinkin tungettelevasti.

Kun Poirot ja minä olimme viimein päässeet istumaan viereysten linja-auton takaosaan, Poirot sanoi: »Kerrohan, Catchpool, mitä niin mielenkiintoista satuit näkemään, että koit tarpeelliseksi pidätellä meitä kaikkia käytävällä niin pitkään?»

»En mitään. Erehdyin. Eikä siinä pitkään mennyt, koko tilanahan oli ohi muutamassa sekunnissa.»

»Mistä sinä siis erehdyit?»

»Näitkö kirjan, joka sillä naisella oli?»

»Sillä kauniilla, viihaisella naisellako?»

»Niin.»

»Näin kirjan. Hän piteli sitä hyvin tiukasti.»

»Hän taisi pelätä, että sieppaisin sen itselleni», sanoin. »Halusin nimittäin katsoa hänen kirjaansa vähän tarkemmin. Sen nimi on *Millerien gaalailta*. Ensi näkemältä luulin, että kirjan nimi oli 'Michael Gathercole'. Mikä johtunee samoista alkukirjaimista.»

»Michael Gathercole.» Poirot kuulosti kiinnostuneelta. »Siis lakimies Michael Gathercole? Sepä merkillistä.» Olimme tutustuneet Gathercoleen edellisenä vuonna vaiheikkaan vierailumme aikana Irlannin vapaavaltiossa. »Miksi kukaan olisi nimennyt kirjaa Michael Gathercolen, tuiki tavallisen lainoppineen mukaan?»

»No ei varmasti olisikaan. Eikä siis ole. Erehdyin. Eiköhän jätetä asia sikseen.»

»Olisi paljon todennäköisempää, että Gathercole olisi kirjan kirjoittaja ja siksi hänen nimensä olisi kannessa», Poirot sanoi.

»Gathercole ei liity millään tavalla mihinkään. *Millerien gaalaillan* on kirjoittanut joku vallan muu henkilö.» *Ethän jankuta asiasta enempiä, ajattelin.*

»Taidan tietää, miksi olit näkevinäsi kirjan kannessa nimen, jota siinä ei ollut, Catchpool – ja juuri tämän nimenomaisen nimen.»

Odotin.

»Et saa mielestäsi sitä onnetonta naista, joka väittää sinun tekeytyneen Scotland Yardin rikosetsiväksi. Hän väittää, ettei tarvitse apua, mutta sinä olet asiasta eri mieltä, joten olet varautunut kaikkeen. Etenkin vaaraan. *Alors*, mielesi tiedostamattomassa osassa yhdistät tämänpäiväisen välikohtauksen Irlannin viimevuotisiin tapahtumiin, joissa vaara oli läsnä ja sen seuraukset olivat vakavat.»

»Olet varmaankin oikeassa. Eihän se nainen vielä ole nousut kyytiin?»

»En osaa sanoa, *mon ami*. En ole tarkkaillut häntä. No niin, meillä on nyt tärkeää tehtävää.» Poirot veti takintaskustaan pienen taitellun paperiarkin. »Lue tämä ennen kuin linja-auto lähtee. Liikkuvassa ajokissa ei ole viisasta lukea. Siitä seuraa vain vatsanpuruja.»

Otin paperiarkin hänen kädestään toivoen, että mitä siinä sitten lukisikin, sisältö paljastaisi minulle syyn matkallemme Kingfisher Hilliin. Sen sijaan huomasinkin katselevani valtavaa määrää pienintä pranttia mitä olin ikänäni nähnyt. »Mitä tämä on?» minä kysyin. »Jotain ohjeitako? Mihin?»

»Käännä paperi toisinpäin, Catchpool.»

Tottelin.

»Huomaatko nyt? Ohjeitapa hyvinkin. Itse asiassa sääntöjä. Paperiarkilla on sellaisen pelin säännöt, johon kuuluu pelilauta ja pyöreät pelinappulat, joilla on silmät. Pelin nimi on Kurkkijat!»

»Siis onko pelinappuloilla silmät?»

»Kyllä vain, Catchpool.» Poirot räpytteli omia silmiään. Se näytti hassulta ja olisi saanut minut nauramaan, jos en olisi ollut niin kovin turhautunut.

»Poirot, mitä tämä nyt oikein on? Miksi ihmeessä sinulla on taskussasi lautapelin säännöt?»

»Eihän minulla ole niitä taskussani.» Poirotin silmät välkkyivät. »Säännöthän ovat sinun kädessäsi.»

»Tiedät kyllä mitä tarkoitan.»

»Otin mukaan muutakin kuin Kurkkijoiden säännöt. Minulla on myös itse peli – se on laatikossa matkalaukussani!» Poirot julisti tämän voitonriemuisesti. »Kehotankin sinua perehtymään sääntöihin oitis, sillä pelaamme Kurkkijoita yhdessä pikimmiten. Meistä tulee pelin asiantuntijoita, ja pelistä rakas harastuksemme! Huomannet, että sääntöjen mukaan pelaajia tarvitaan vähintään kaksi.»

»Selittäisitkö hieman tarkemmin», sanoin. »En pidä lautapeleistä. Tai itse asiassa inhoan niitä. Ja miten tämä peli edes liittyy siihen, että haluat päättäväisesti kiikuttaa minut mukana Kingfisher Hilliin? Äläkä väitä, ettei peli muka liity matkaamme millään tavalla. En uskoisi kuitenkaan.»

»Catchpool, ethän sinä voi Kurkkijoita inhota. Se olisi mahdotonta, sillä et ole koskaan pelannut kyseistä peliä. Pyydän sinua vain pitämään mielesi avoimena. Tämä peli ei suinkaan ole mitään shakkia.»

»Muistuttaako se sitten Vuokranantajan peliä? Sitäkin minä inhoan.»

»Tarkoittanet Monopolya, *n'est-ce pas?*»

»Niin, olen kuullut kutsuttavan sitä myös tuolla nimellä. Typerää ajanhukkaa kenellekään vähänkään järkevämmälle ihmiselle.»

»Ah! *Pourrait-il être plus parfait?* Kerrassaan mainiota.» Poirot näytti olevan erittäin mielissään. »Juuri noin sinun pitää sanoa, kun saavumme *la famille* Devonportin kotiin!»

»Keitä ovat Devonportit?» minä kysyin.

»Ja sanokin se niin, että kaikki kuulevat: kuinka kerrassaan inhoat Monopoly-peliä.»

»Mitä ihmettä sinä tarkoitat, Poirot? En nyt kerta kaikkiaan jaksakaan tavanomaisia metkujasi.»

»Ei minulla ole mitään metkujia, *mon ami*. Luehan nyt ne säännöt. Viipymättä. Lähdemme pian matkaan.»

Ryhdyin huokaisten lukemaan. Etupäässä tosin vain katselin pikkuruusia sanoja ja yritin parhaani mukaan keskittyä niihin, mutta vaikka kuinka yritin, en pystynyt omaksumaankaan mitään. Olin juuri mainitsemaisillani asiasta Poirotille, kun kuulin Alfred Bixbyn tuhtuneen äänen nousevan yleisen puheensorinan yläpuolelle. »Neiti hyvä, tämä on kyllä viimeinen tilaisuutenne», hän julisti. Istuin käytäväpaikalla samoin kuin Alfred Bixby, jonka näin kumartuvan eteenpäin; hän istui etupenkillä heti kuljettajan takana ovien kohdalla ja osoitti sanansa jollekin linja-auton ulkopuolella. »Yksikään Kingfisher-linjan autoista ei ole koskaan lähtenyt minuuttiakaan yli ajan, ja tästä perinteestä aion pitää kiinni! Kuulkaas nuori nainen, te ette ole mikään erityistapaus! Minun on otettava huomioon kaksikymmentäyhdeksän muuta matkustajaa, jotka eivät halua myöhästyä – ja yhdellä heistä on peräti vauva mukanaan! Joten nousetteko kyytiin vai ette?»

»Se nainen», mutisin kun nainen keskeneräisine kasvoineen hetkeä myöhemmin ilmestyi käytävälle. Hän kyyristeli siinä kuin olisi pelännyt, että Bixby nousisi paikaltaan antamaan hänelle selkäsauvan. Bixby puolestaan näytti siltä kuin olisi mieluummin tehnytkin juuri niin. »Kuljettaja, sulkekaa ovet», hän komensi. Kuljettaja teki työtä käskettyä ja käynnisti moottorin.

Nainen, joka näytti juuri itkeneen, seisoi liikkumatta linja-auton etuosassa. »Menkää istumaan paikallenne», Bixby sanoi. »Autossa on vain yksi paikka jäljellä, joten teillä ei suinkaan pitäisi olla valinnanvaikeutta!» Bixby nousi seisomaan ja osoitti tyhjää paikkaa. »Tuolla, seitsemännellä rivillä.»

»Catchpool, sinä taisit olla oikeassa», sanoi Poirot. »*La pauvre* on käytöksellään herättänyt mielenkiintoni. Katsohan, kuinka kiivaasti hän parhaillaan miettii. Pohtii jotakin pulmaa. Ennen kuin hän on ratkaissut sen, hän ei voi tietää...»

»Tietää mitä?»

»Haluaako hän liittyä seuraamme vai ei. Epätietoisuus aiheuttaa hänelle suurta ahdistusta.»

Kun muiden matkustajien paheksuva ääntely alkoi yltyä, onneton nainen kiiruhti käytävällä eteenpäin ja kävi istumaan. Hetken päästä linja-auto nytkähti liikkeelle, ja pian Bixby oli taas jaloillaan. Hän käveli käytävää edestakaisin ja oli näköjään vakaasti päättänyt kertoa jokaiselle meistä erikseen, miten syvästi pahoillaan hän oli siitä, että olimme lähestulkoon joutuneet kokemaan viivästyksen matkallamme, josta epäilemättä tulisi yksi elämämme mukavimmista ellei suorastaan autuaimmista. Mootorin jylinän ansiosta en kuullut ihan jokaista sanaa. Bixby ei maininnut jylinää millään tavalla – ei pahoitellut eikä selitellyt – mistä päättelin, että meteli jatkuisi koko matkan Kingfisher Hilliin saakka.

Olimme matkanneet tuskin kymmentä minuuttia, ja Bixby oli ehtinyt puheineen miltei linja-auton takaosaan, kun matkustajien joukosta kuului hätäntynyt kiljahdus. Se tuli etuosasta usean rivin päästä meistä. Heti kiljahduksen jälkeen nainen keskeneräisine kasvoineen ilmestyi taas käytävälle. »Pysäyttäkää auto!» hän huudahti Bixbylle. Sitten hän kääntyi puhuttelemaan kuljettajaa: »Pysäyttäkää tämä linja-auto välittömästi. Minun täytyy... Pyydän, avatkaa ovet. En voi istua tällä paikalla.» Nainen osoitti istuintaan. »Minä... ellei kukaan vaihda paikkaa kanssani, teidän on päästettävä minut ulos.»

Bixby pudisti päätään. Hänen kasvoillaan häivähti irvistys. »Kuulkaapas nyt, nuori neiti», hän sanoi kävellessään hitaasti naista kohti.

Poirot nousi seisomaan ja asettui käytävälle naisen ja Bixbyn

väliin. »Monsieur, sallitteko että puutun asiaan?» hän tiedusteli kumartaen kevyesti.

Bixby näytti epävarmalta mutta nyökkäsi. »Kunhan matkamme ei sen vuoksi viivästy, monsieur Poirot. Ymmärrätte varmasti. Näillä kunnan ihmisillä on perheet, jotka jo odottelevat heitä kotosalla.»

»*Bien sûr.*» Poirot kääntyi puhuttelemaan naista. »*Mademoiselle*, haluaisitteko siis vaihtaa paikkaa?»

»Kyllä. Minun on pakko. Se on ... se on hyvin tärkeää. Muuten en pyytäisikään.»

Terävä, kirkas ääni, jonka tunnistin liiankin hyvin, sanoi: »Monsieur Poirot, voisitteko ystävällisesti toteuttaa hänen toivonsa ja luovuttaa paikkanne hänelle? Istuisin paljon mieluummin maailmankuulun salapoliisin kuin ulvovan hullun vierellä. Nainen ei ole muuta tehnytään kuin huokaillut ja vapissut viimeisen neljännestunnin ajan. Kerrassaan uuvuttavaa.»

Joten *la pauvre mademoiselle*, kuten Poirot naispoloista kutsui, oli koko tämän ajan joutunut istumaan sen mokoman kirjan omistajan vieressä! Ei ihme, että hän halusi vaihtaa paikkaa. Hän oli arvatenkin erehtynyt vilkaisemaan kirjan kantta ja saanut kuulla siitä hyvästä kunniansa.

»Mikä teidän istumapaikassanne on vikana?» Poirot kysyi. »Miksi haluatte vaihtaa paikkaa?»

Nainen ravisti kiihkeästi päätään. Sitten hän huudahti: »Ette taatusti usko minua, mutta ... Minä kuolen, jos istun siinä. Minut surmataan!»

»Olkaa hyvä ja selittäkää, mitä tarkoittatte», Poirot kehotti. »Kuka teidät surmaa?»

»En tiedä!» nainen nyyhkäisi. »Tiedän vain, että se tapahtuu juuri tällä paikalla. Seitsemännellä rivillä, oikeanpuoleisella käytäväpaikalla. Ja juuri tällä paikalla, ei millään muulla. Niin se mies sanoi. Eikä minulle tapahdu mitään, jos istun jollakin muulla paikalla. Herra kiltti, vaihtaisitteko kanssani paikkaa?»

»Kuka teille niin sanoi?»

»Se mies! Eräs mies. Minä... En tiedä kuka hän oli.»

»Mitä tämä mies siis sanoi tapahtuvan, jos istutte omalla paikallanne?» kysyi Poirot.

»Enkö minä juuri kertonut?» nainen kiljahti. »Hän sanoi, että minut murhattaisiin! 'Muistakaa tämä'», hän sanoi. 'Ottakaa tästä neuvosta vaarin, tai ette poistu siitä linja-autosta elävänä.'»

JÄNNITYSTÄ, JUONITTELUA JA NOKKELAA SANAILUA!

Maailman rakastetuin salapoliisi Hercule Poirot ja Scotland Yardin rikosetsivä Edward Catchpool matkustavat Lontoosta Kingfisher Hillin kartanoon.

Heidät on kutsuttu pelastamaan nuorta naista, jota syytetään murhasta. Matkan kuitenkin keskeyttää eriskummallinen välikohtaus, joka saa Poirotin pienet harmaat aivosolut hyrräämään. Ja sitten löytyy uusi ruumis, makaaberilla viestilapulla varustettuna.

Liittyvätkö murhat toisiinsa?

Ehtikö Poirot löytää oikean murhaajan,
ennen kuin syytön päättyy hirsipuuhun?

www.wsoy.fi

84.2

ISBN 978-951-0-44073-5